

1. søndag i advent d. 1. december 2019

Salmer:

74: Vær velkommen, Herrens år

448: Fyldt af glæde

Vi står her og vifter med vores flag

84: Gør døren høj, gør porten vid

78: Blomstre som en rosegård

Prædikentekst: Lukasevangeliet 4,16-30

Jesus kom også til Nazaret, hvor han var vokset op. På sabbatten gik han efter sædvane ind i synagogen, og han rejste sig for at læse op. Man rakte ham profeten Esajas' bog, og han åbnede den og fandt det sted, hvor der står skrevet:

Herrens ånd er over mig,

fordi han har salvet mig.

Han har sendt mig

for at bringe godt budskab til fattige,

for at udråbe frigivelse for fanger

og syn til blinde,

for at sætte undertrykte i frihed,

for at udråbe et nådeår fra Herren.

Så lukkede han bogen, gav den til tjeneren og satte sig, og alle i synagogen rettede spændt øjnene mod ham. Da begyndte han at tale til dem og sagde: »I dag er det skriftord, som lød i jeres ører, gået i opfyldelse.« Alle gav de ham deres bifald og undrede sig over de nådefulde ord, som udgik af hans mund, og de spurgte: »Er det ikke Josefs søn?« Han svarede dem: »I vil sikkert bruge denne talemåde mod mig: Læge, læg dig selv! og sige: Vi har hørt om alt det, der er sket i Kapernaum; gør det samme her i din hjemby!« Men han sagde: »Sandelig siger jeg jer: Ingen profet er anerkendt i sin hjemby. Og jeg siger jer, som sandt er: Der var mange enker i Israel på Elias' tid, dengang himlen var lukket i tre år og seks måneder, så der blev stor hungersnød i hele landet; og Elias blev ikke sendt til nogen af dem, men til en enke i Sarepta i Sidons land. Og der var mange spedalske i Israel på profeten Elisass tid; og ingen af dem blev rensset, men det blev syreren Na'aman.« Alle i synagogen blev ude af sig selv af raseri, da de hørte det; de sprang op, jog ham ud af byen og drev

ham hen til kanten af det bjerg, deres by var bygget på, for at styrte ham ned. Men han banede sig vej imellem dem og gik.

Det er forventningens tid. I dag er det første søndag i kirkeåret, første søndag i advent, 1. december. Det er tid til at glæde sig til det, som kommer. Vi har adventstiden foran os, inden juletiden begynder d. 24. december. Forventningen og spændingen om det, som skal ske, vokser hver dag i adventstiden. Måske varmes der op med en adventspakkekalender, en chokoladjulekalender eller en julekalender på tv. Vi venter i spænding på det, der skal ske, på juleaften, på ham, som kommer. 24 dage, det kan de fleste af os nok klare at vente.

Hvis man skal være forældre, så er man også fyldt med forventning. Her har man ikke kun 24 dage til at blive helt fyldte med forventning, men hele 9 måneder. Forventningen og spændingen vokser dag for dag, mens maven vokser.

Der var også masser af forventninger i luften i den tekst, vi hørte for lidt siden. Jesus kommer til sin hjemby Nazaret, der, hvor han voksede op. Han går ind i synagogen på en helt almindelig sabbatslørdag, rejser sig og læser en tekst fra Esajas Bog op. Den handler om en person, som Guds ånd er over, den person er salvet, sendt for at bringe godt budskab til fattige, udråbe frigivelse for fanger, sætte undertrykte fri og give syn til blinde, ja, udråbe et nådeår fra Herren.

Og så, efter at have holdt spændingen et øjeblik, siger han de vilde ord: I dag er det skriftord, som lød i jeres ører, gået i opfyldelse.

Alle jubler. Alle er begejstrede. De fyldes af forventningens glæde. De er oppe at køre over, at der nu tydeligvis skal til at ske noget stort. De er henrykkede over, at det netop skal ske i deres lille by. De har ventet på det i lang tid, og nu sker der endelig. Hvor lang tid har de ventet på, at det her gode og fantastiske ville ske? 24 dage? ni måneder?

Det jødiske folk havde ventet endnu længere. Meget længere. Esajas' Bog, hvor de ord, som Jesus læste op, stod, er sandsynligvis skrevet omkring 700 år tidligere. Jøderne har altså i mange hundrede år gået og ventet på den person, som skulle komme. En, som skulle være gode nyheder for fattige, fanger, undertrykte og blinde. Generation efter generation af jøder har levet i det håb. Forventningen er vokset dag for dag, år for år, årti for årti, århundrede for århundrede. Jøderne har været igennem meget på de 700 år. De har været i eksil og fangenskab i Babylon, i det nuværende

Irak. De har fået bank af skiftende verdensherskere og til sidst blevet besat af romerne. Men de har holdt håbet i live. Håbet om, en der skal komme en mand og gøre alt godt. De har haft store forventninger.

Der tales en del om ham i Esajas' Bog. Den tekst, vi hørte først i gudstjenesten, talte også om ham. Han skal ikke sønderbryde, altså, ødelægge, det knækkede rør. Han skal ikke slukke den osende væge, altså, en væge på et lys. Han skal føre retten igennem, altså, skaffe retfærdighed, ikke kun for Israels folk men for hele verden. Han lyder som en, der er værd at vente på.

Jøderne var glade for deres hellige skrifter. De lærte mange af dem udenad. De sang dem. De læste dem. For mange jøder sad de her tekster, de her forventninger, det her håb om noget godt, det sad på deres rygrad. Det fyldte deres sind. De havde lært det af deres forældre, og de gav det videre til deres børn. I generation efter generation. I århundrede efter århundrede.

Hvor lang tid kan man være i forventning om noget, som skal komme? Jøderne havde været i forventning i 700 år. Det ville svare til, at vi danskere havde ventet på noget siden år 1300. Svært at forestille sig, måske. Men alligevel. Der er mange eksempler fra historien på, at nationer har været præget af historiske begivenheder, som ligger mange hundrede år tilbage i tiden. For eksempel kan man kun forstå krigen på Balkan i 90'erne mellem kroaterne, serberne og alle de andre, og den senere krig mellem serberne og kosovo-albanerne, hvis man kender historien. Historien om, hvordan serberne i år 1389 led et stort nederlag til en muslimsk og osmannisk hær på Solsortesletten. Det nederlag og dagen for nederlaget har præget serbisk historie, tænkning og handlemåde helt op til vores tid. De har i lang tid haft en forventning om retfærdighed for det onde, som skete dengang. De forsøger at få noget godt til at ske for at få vasket den skamlet i deres historie væk. Derfor blev mange af dem fyldt med forventningens glæde, da Milosevic fik magten og trak landet i en nationalistisk retning.

Så det er altså forståeligt nok, at jøderne blev fyldt med forventningens glæde, da Jesus bekendtgør, at deres 700-årige ventetid er ovre. Nu venter der befrielse. Nu venter der retfærdighed.

Underforstået, frihed fra romerne. Retfærdighed for de overgreb, som romerne begår mod dem.

Stemningen skifter dog lynhurtigt. Pludselig vil de slå Jesus ihjel i stedet for at juble over ham. Hvad sker der? Hvad blev der er det håb og den glæde, som Jesus lige havde tændt i dem? Jo, de kommer i tanke om, at Jesus, det er jo ham, der voksede op ovre hos Josef og Maria, lige deromme

bag synagogen. Ham kender de jo. Kan han virkelig være noget særligt? Jesus puffer måske også lidt til deres forventningens glæde ved at minde dem om de mange eksempler fra jødernes historie, hvor Gud gennem sine profeter og hellige mænd hjalp mennesker, som *ikke* var en del af det jødiske folk.

Og pludselig ser de det hele klart: Denne Jesus, som lige havde tændt deres forventningens glæde, han vil ikke befri dem fra deres største problem; den romerske besættelse. Han vil sikkert være en, som også gør godt for andre folkeslag, gør godt for romere, syrere, arabere, egyptere. Med andre ord, en globalist og ikke en nationalist. Føj, tænker de. Sådant en vil vi ikke have. Det er ikke det, vi har ventet 700 år på. Vi vil have en, som vil gøre Israel stort igen. En, som vil skaffe hævn og retfærdighed for alt det, vi har lidt.

Fulde af skuffelse og vrede forsøger de at slå Jesus ihjel, men det var endnu ikke tid til, at han skulle dø, så han maser sig ud af synagogen og går.

Der findes en historie om den danske filosof og forfatter Søren Kierkegaard. Engang inviterede han sin forlovede i teatret for at se stykket Don Juan. Lige da stykket var gået i gang, rejser han sig og siger til sin forlovede: ”Nu gaar vi, nu har Du havt det bedste, Forventningens Glæde”

For jøderne i Nazarets synagoge den dag, ja, for langt de fleste jøder på Jesu tid, blev forventningens glæde virkelig den største. For Jesus nåede lige at tænde en glæde i mange af dem, han nåede lige at få deres århundrederlange forventning til at blusse op, inden de forstod, at han ikke ville, som de ville. At hans vej var en anden. En vej med lidelse og selvopofrelse. At han var en anden slags profet, en anden slags Messias, end de ville gøre ham til. En som giver sit liv for andre, skaffer tilgivelse til andre. Med andre ord, de blev skuffede!

Men er forventningens glæde altid den største glæde? Skal vi slå os til tåls med forventningen og glæden undervejs og have nok i den af frygt for at blive skuffede, når vi endelig får det, vi vil? Er det det, som vi skal lære af beretningen om Jesus i Nazarets synagoge?

Historien om Søren Kierkegaard og hans udtalelse om, at forventningens glæde er den største, er ikke sand. Det er bare et rygte, som nogen har fundet på og som de syntes passede til hans lidt sære

personlighed. Det fortalte hans forlovede mange år senere, da hun blev spurgt om det. Så vi kan altså ikke bruge Kierkegaard til at argumentere for, at forventningens glæde altid er den største.

Forventningens glæde kan være stor. Det ved alle børn, som glæder sig hele december, til det bliver jul. Det ved alle vordende forældre, som glæder sig i ni måneder til, at barnet bliver født. Men mon ikke ofte glæden bliver større, når det, vi venter på, så faktisk sker? Når juleaften kommer og den bliver god. Når barnet bliver født, og det er sundt og velskabt. Når der endelig bliver forsoning mellem familiemedlemmer, som vi har ventet så meget på. Når vi endelig får den nye bil, som vi har sparet op til længe. Når vi endelig får det til at fungere på vores arbejde igen. Når vi får den undskyldning fra et andet menneske, som vi har længtes efter. Når vi endelig når frem til dåbsdagen, konfirmationsdagen, bryllupsdagen eller den runde fødselsdag.

Så er glæden stor. Og som regel større end forventningens glæde undervejs.

Jesus levede ikke op til det jødiske folks forventninger. De havde forventet en anden slags Messias. En befrier, som skulle hjælpe dem ud af den romerske besættelse. De blev skuffede over ham. Det er egentlig pudsigt og tragikomisk, for Jesus er netop sendt til dem, som er skuffede og som føler, at livet ikke lever op til forventningerne.

Esajas' Bog sagde det så fint: Han vil ikke sønderbryde det knækkede rør. Han vil ikke slukke den osende væge. Med andre ord, Jesus er netop kommet for os, der er sønderbrudte. Knækkede. Sårede. Os, der tvivler. Os, der er kender til skyld og skam på egen krop. Os, der føler os slidte og udmattede over det, som livet har lagt på os. Os, der kender til mismod og tristhed. Os, der kender til at føle sig ensom eller mobbet. Os, der kender til sorgens tunge mørke i sindet. Os, der blafrer i vinden og er bange for at vælte hvad øjeblik, det skal være. Os, der har svært ved at se håb for de kommende dage, ja, måske endda ikke altid kan følge med i alt den glæde og forventning, som mange har i advents- og juletiden.

Jesus omgav sig ikke med stærke og perfekte mennesker. Hans disciple svigtede. De vaklede. De tvivlede. De misforstod ham gang på gang. Og det er på samme måde i dag. Jesus er gode nyheder for dem, for os, som ved, at vi ikke har styr på alt, og som derfor ved, at vi har brug for Gud. Os,

der har brug for hjælp. Os, der har brug for helbredelse. Os, der har brug for en mere sikker tro. Os, der har brug for, at Gud kommer og tænder forventning og glæde og håb midt i mørket.

Han gjorde det julenat, da Jesus blev født. Han vil gøre det helt og fuldt den dag Jesus kommer igen. Indtil da vil han tilbyde at gøre det i vores liv og i den adventstid, som nu ligger foran os. Han vil være vores håb. Han vil være vores glæde. Han vil være vores lys. Glædelig advent!